

REPORTAGE Brugwachter komt voor bediening Paardebrug, maar die weigert

'Rijpwetering kan een tweede Giethoorn worden'

Maak de Ripse vaart weer geschikt voor bootjes. Die klemmende oproep doen het Ondernemers Platform Hollandse Plassen (OPHP), Watersport Ondernemers Kaag en Braassem (WOKB) en Stichting Promotie Kaag (SPK) aan de gemeente Kaag en Braassem. „Een uniek stuk erfgoed dreigt verloren te gaan.” Tijdens een verkenning wordt de eerste barrière duidelijk: de Paardebrug in hartje Rijpwetering.

Marieta Kroft
marieta.kroft@mediahuis.nl

Rijpwetering ■ Samen met pleitbezorgers voor een heropende vaarroute door Rijpwetering, Simon Tuinstra en Eric van der Wansem, spreken we af om er ter plaatse te kijken. De eerste vraag is of de Paardebrug nog wel open kan. Op de brug en op de website van de gemeente Kaag en Braassem staat dat je 24 uur van tevoren een o6-nummer moet bellen voor een brugbediening.

In de verorderstelling tijdens dit telefoontje al tegen een muur te lopen, halen ze nog geen boot uit de winterstalling.

Schrik

Die muur, daar lijkt het in eerste instantie ook op. De man aan de andere kant van de telefoonlijn, brugcoördinator Ted Deckers van het bedrijf Regio360, schrikt hoorbaar als hij de vraag krijgt om de andere dag de brug te openen. „Weet u wel wat u vraagt? Waar wilt u naartoe dan? Stel dat we de brug openen, dan kom je nog niet ver, want veel van de volgende bruggen zitten vast. Ik weet bovendien niet of de Paardebrug het doet: hij opent zelden: in heel 2024 geen enkele keer.”

Deckers belooft niettemin zijn best te doen een brugwachter te regelen, al waarschuwt hij voor al

te hooggespannen verwachtingen. „Ik moet een kantoor in Zwolle bellen en daar gaan ze iemand in de regio zoeken die naar de Paardebrug gaat.”

Vreemde vraag

Hij vindt het kennelijk ook een vreemde vraag, zo midden in de winter. „Waarom wilt u nu gaan varen?” Als hij hoort dat we de vaarroute gaan uitproberen, met als doel die in ere te herstellen en te promoten, schrikt Deckers opnieuw: „Promoten?”

Hij legt uit dat zijn bedrijf in opdracht van de gemeente Kaag en Braassem de brugbediening uitvoert van vijf bruggen. Tussen april en oktober zit er een brugwachter op de twee hoofdbruggen: De Doesbrug in Hoogmade en de Bilderdamse brug in Bilderdam. Komt er een aanvraag voor een brugbediening van de Paardebrug, de Zwanenbrug of de Blauwemolenbrug in Rijpwetering, dan verlaat de brugwachter van de dichtstbij gelegen Doesbrug zijn honk om naar Rijpwetering te rijden.

Die aanvragen zijn er zelden, dus de combinatie is goed te doen, vertelt hij. Dat wordt anders als er vaker boten door Ripse Vaart gaan. „Dan krijg je filevorming van boten voor de Doesbrug, omdat de brugwachter telkens naar Rijpwetering moet. En dat voor een brug over een boerenslootje.” Deckers geeft aan dat hij dit punt die donderdag meeneemt bij zijn jaarlijkse

overleg met de gemeente. Hij belooft nogmaals zijn best te doen, maar ziet het somber in voor ons. „Stuur maar een e-mail, dan houden we mailcontact vandaag.”

De bereidheid zijn best te doen is al meer dan verwacht. In het besef dat we inderdaad niet ver zouden komen en ik vooral belde uit nieuwsgierigheid, laat ik hem kort na ons gesprek weten dat hij de moeite voor het zoeken van een brugwachter kan besparen. Voor nu, tenminste.

Maar wat gebeurt er eind van de dag, tot onze grote verrassing? Deckers meldt dat dat er de volgende ochtend om half tien een brugwachter aanwezig is om de Paardebrug te openen. „Ik wens u een goede vaart”, zo sluit hij zijn email af.

Nu de brug toch open lijkt te gaan, moet er wel een boot zijn. Van der Wansem gaat op zoek en dat valt niet mee, want de meeste liggen in de winterstalling.

Brugsleutel

De andere dag, op het afgesproken tijdstip staat brugwachter Bas Kolk uit Haarlem op het punt de Paardebrug te openen. Op de slagbomen knipperen al rode lichtjes, als Van der Wansem aan komt varen. Helaas krijgt Kolk de sleutel niet in het contact. Hij moet heen en weer naar de Doesbrug voor een andere brugsleutel.

Intussen vertellen Tuinstra en Van der Wansem op de brug over

'Wordt ingewikkeld'

Wethouder recreatie Nick van Egmond loopt nog niet warm voor het herstel van de vaarverbinding tussen de Koppool en de Wijde Aa. Toch sluit hij het ook niet uit. „Het wordt heel ingewikkeld om de vaarroute te herstellen. Veel bruggen zijn namelijk privébezit. Maar ik begrijp de wens. We bekijken wat er kan, en wie het bevoegd gezag is voor de vaarverbinding.” Wordt vervolgd dus.

hoe mooi het zou zijn als de Ripse Vaart, officieel de Rijpwetering geheten, weer bevaarbaar wordt, net als vroeger. „Toen ik hier in 1992 kwam wonen, kwamen nog regelmatig padvinders op hun boot voorbij. Zelf kon ik er ook varen”, zegt Tuinstra. „Op een gegeven moment kwam de HSL en toen was het over. Er ligt wel een beweegbare brug, maar die is verzakt, net als het hele spoor. Daarbij komt dat veel bruggen van particulieren zijn en die vinden een brugopening lastig. Sommigen hebben hem dichtgelast of zetten hun auto er bovenop zodat hij niet open kan. Varen tussen de Wijde Aa en de Koppool kan dus niet meer.” In de twintig jaar dat hij bezig is

Eric van der Wansem wacht geduldig in zijn boot totdat de brug opengaat.

FOTO'S MEDIAHUIS

om de Ripse vaart weer bevaarbaar te maken, bouwde hij al een flink dossier op. Vooral nu hij met pensioen is, is de Rijpweteringer er weer volop actief ermee.

Als bestuurslid van de drie watersportclubs schreef Van der Wansem onlangs nog een brief aan de gemeenteraad van Kaag en Braassem over de kwestie. Hij vreest dat als varen onmogelijk blijft, de Ripse vaart verder verloedert tot een sloot voor alleen de afvoer van water. „Daarmee wordt een uniek stuk erfgoed teniet gedaan, nog afgezien van het belang van de vaart voor waterrecreatie.”

De twee ergeren zich aan het feit dat de gemeente, de provincie en het waterschap steeds de vinger

naar elkaar wijzen als het om de verantwoordelijkheid voor de doorvaart gaat. Om scherp te krijgen wie ze moeten aanspreken, diende Tuinstra onlangs een officieel verzoek om handhaving bij de gemeente in. Het gaat om een verzoek op handhaving op bruggen die niet meer open kunnen, terwijl dat volgens hem wel zou moeten. Voor eind februari hoort hij van de gemeente wie verantwoordelijk is.

Knelpunt

Vol verwachting klopt deze woensdagochtend ons hart. Gaat de brug voor het eerst sinds tijden weer open? „Zo ja, dan is het in elk geval voor sloepen mogelijk om via een

zijsloot van de Ripse Vaart, de Akkersloot, de Stingsloot en het Vennemeer naar de Kagerplassen te varen”, vertelt Van der Wansem. „Er liggen wel nog acht bruggen, maar zijn allemaal zelf te bedienen. De Paardebrug is het grootste knelpunt.”

Deze vaarroute zou alvast een begin kunnen zijn, zegt hij. „De volgende stap is dan het herstel van de vaarverbinding tussen de Koppool en de Wijde Aa.”

Buren van de Paardebrug, Maria en Luuk Beelen, komen er ook bij staan. „Ik was ooit een van de vier vrijwillige brugwachters”, zegt oud-wethouder Beelen. De twee weten nog dat er een levendige doorvaart was langs hun huis.

„Hoe mooi zou het zijn, als je hier weer kunt varen”, mijmert Maria Beelen. „Al is het maar zes keer per jaar een georganiseerde sloepentocht.” Echtgenoot Luuk is het met haar eens: „Hier niet kunnen varen, is een gemiste kans voor Kaag en Braassem om zich als watersportgemeente te profileren.”

Zes keer per jaar, dat zou al heel mooi zijn, vinden ook Tuinstra en Van der Wansem. Tuinstra: „Rijpwetering heeft de potentie een tweede Giethoorn van Nederland te worden.”

Brugwachter Kolk is intussen weer terug met een andere sleutel van de Paardebrug. Maar wat hij ook probeert, ook deze sleutel past niet. Buurman Beelen staat erbij

met een glimlach. „Zelfs als de sleutel wel had gepast, had je hem niet kunnen openen”, zegt hij. „Het brugdek zit aan de onderkant vast met twee kettingtakels.” Nieuwsgierig geworden, inspecteert Van der Wansem vanuit zijn boot de onderkant van de Paardebrug. „Je hebt gelijk. Het brugdek zit vast.”

Enthousiast

De samenkomst op deze vroege mistige winterochtend blijkt toch niet voor niets. „Het is goed dat we dit nu weten”, zegt de brugwachter, zelf ook enthousiast geworden voor de vaarroute. „We gaan deze brug snel weer in orde maken, zodat hij weer open kan.”

Paardebrug gestremd staat er op het ene bord. Op het andere staat dat je minimaal 24 uur van tevoren een brugbediening kan aanvragen.

Brugwachter Bas Kolk kwam speciaal uit Haarlem om de brug voor ons te bedienen. Echter, de sleutel paste niet.

Eric van der Wansem wacht voor de brug. „Er liggen wel nog acht bruggen, maar zijn allemaal zelf te bedienen. De Paardebrug is het grootste knelpunt.”

Watersporters pleiten vooral voor de heropening van de vaarroute tussen de Koppool en de Wijde Aa. KAARTJE MEDIAHUIS/MARCO KROES